

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

9. februar 2022
2021 - 18383

Forslag til Anti –Coercion instrument

(Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af Unionen og dens medlemsstater mod tredjelandes økonomiske tvang)

KOM (2021) 775

Nyt notat

1. Resume

Europa-Kommissionen fremsatte den 8. december 2021 et forslag til et handelsinstrument, som skal afværge og modvirke tredjelandes tvangsforanstaltninger over for Den Europæiske Union (EU) og dens medlemsstater ("anti-coercion" instrument).

Formålet med forslaget er at beskytte EU og medlemsstaternes interesser ved at gøre EU i stand til at reagere på tredjelandes økonomiske tvang. Økonomisk tvang henviser til en situation, hvor et tredjeland søger at presse EU eller en medlemsstat til at træffe et bestemt politikvalg ved at anvende eller true med at anvende foranstaltninger, der påvirker handel eller investeringer, over for EU eller en medlemsstat. Forslaget vil give EU mulighed for at reagere på sådan økonomisk tvang. EU's reaktion, eller blot muligheden for en reaktion, har til formål at afskrække eller få tredjelandet til at afholde sig fra at anvende økonomisk tvang.

Med forslaget vil Kommissionen få beføjelse til at udstede gennemførelsesretsakter efter godkendelse af medlemsstaterne i undersøgelsesproceduren. Kommissionen vil derudover have mulighed for i særlige tilfælde at indføre foranstaltninger gennem hasteprocedure, dvs. iværksættelse uden forudgående konsultation af medlemsstaterne, der dog efterfølgende kan afgive negativ udtalelse og foranledige gennemførelsesretsakten ophævet. Forslaget lægger endvidere op til, at Kommissionen gennem delegerede retsakter kan ændre viften af potentielle reaktionsmuligheder, der er oplistet i forslagets bilag 1.

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget kan imidlertid medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomheder, der handler med de tredjelande, der indføres eventuelle modforanstaltninger imod.

Regeringen støtter generelt, at EU skal have effektive værktøjer til at reagere på tredjelandes unfair handelsmæssige foranstaltninger og anerkender, at der er behov for et instrument til bedre at kunne håndtere situationer, hvor tredjelande forsøger at tvinge EU og medlemsstaterne til bestemte politiske valg. Samtidig skal forslaget understøtte en regelbaseret international handelsorden og dialog med vores ligesindede på verdensscenen. Det vil blive vigtigt at få tilstrækkeligt afgrænset, hvad der udløser brugen af det foreslåede instrument. Det anerkendes, at det foreslåede instrument sigter mod at dække situationer, som ikke i tilstrækkeligt omfang kan håndteres inden for rammerne af EU's eksisterende defensive instrumenter, men det vil være nødvendigt at afklare forholdet til eksisterende regler nærmere såvel som indebyrden af den foreslåede beslutningsprocedure.

Regeringen finder det vigtigt, at formålet med forslaget først og fremmest er at forebygge og afskrække, og at det tilstræbes om muligt at bringe den økonomiske pression eller tvang til ophør ved forhandling og dialog. Instrumentet må derfor først finde anvendelse, hvis et tredjeland anvender foranstaltninger, der påvirker handel eller investeringer, med det formål at gribe ind i EU eller en medlemsstats suveræne valg. Alene truslen om at anvende denne type foranstaltninger bør ikke udløse modforanstaltninger. Dermed undgås det, at instrumentet eskalerer konflikter unødigt. Ud fra dette hensyn skal indførte modforanstaltninger fjernes hurtigst muligt efter et tredjelands økonomiske tvang ophører.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 8. december 2021 sit forslag til et nyt handelsinstrument til håndtering af tredjelandes økonomiske tvangshandlinger imod EU og dens medlemsstater. Dansk sprogversion blev modtaget den 19. januar 2022. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 207, stk. 2 om fastlæggelse af rammerne for gennemførelsen af den fælles handelspolitik, og skal vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure i artikel 294 TEUF. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

I forbindelse ændring af EU's handelshåndhævelsesforordning i 2020, rejste Europa-Parlamentet og en række medlemsstater bekymringer om tredjelandes tvangsforanstaltninger mod EU og medlemsstaterne. I oktober 2020 blev Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet enige om en fælles erklæring, som blev offentliggjort i februar 2021, om at skabe et nyt instrument til at

hindre og modvirke tredjelandes tvangsforanstaltninger. Danmark og en række andre lande undlod at tage stilling til erklæringen på daværende tidspunkt. Formand for Kommissionen, Ursula Von der Leyen, bekendtgjorde initiativet i sin hensigtserklæring til formanden for Parlamentet og formanden for Rådet af 16. september 2020 under overskriften ”*An economy that works for people*”. Forslaget af 8. december 2021 opfylder Kommissionens tilsagn om at fremlægge et lovforslag om beskyttelse af EU og dens medlemsstater mod tredjelandes økonomiske tvang af inden udgangen af 2021.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at sikre en effektiv og hurtig reaktion fra EU's side mod økonomisk tvang, herunder afskrækkelse af økonomisk tvang mod EU eller en medlemsstat, og i sidste instans modforanstaltninger.

Ved økonomisk tvang henvises der til en situation, hvor et tredjeland søger at presse EU eller en medlemsstat til at træffe et bestemt politisk valg ved at anvende eller true med at anvende foranstaltninger, der påvirker handel eller investeringer over for EU eller den pågældende medlemsstat.

Det foreslås at Kommissionen ved vurderingen af, om der er tale om økonomiske tvangsforanstaltninger, tager hensyn til:

- a) intensiteten, alvoren, hyppigheden, varigheden, bredden og omfanget af tredjelandets foranstaltning og det pres, der følger heraf
- b) om tredjelandet deltager i et mønster af indblanding, der søger at opnå særlige handlinger fra Unionen eller medlemsstaterne eller andre lande
- c) i hvilket omfang tredjelandetsforanstaltningen griber ind i et område, der henhører under Unionens eller medlemsstaternes suverænit
- d) om tredjelandet handler på grundlag af et berettiget hensyn, der er internationalt anerkendt
- e) hvorvidt og på hvilken måde tredjelandet inden indførelsen af sine foranstaltninger har gjort seriøse forsøg på i god tro at løse problemet gennem international koordinering eller afgørelse, enten bilateralt eller inden for et internationalt forum.

Kommissionens to-trins-tilgang til håndtering af økonomisk tvang

Forslaget lægger op til en to-trins-tilgang fra EU's side til håndtering af tredjelandes økonomiske tvangsforanstaltninger.

Det foreslås under først trin, at Kommissionen undersøger, hvorvidt et tredjelandes foranstaltninger opfylder betingelserne for tvangsforanstaltninger, enten på eget initiativ eller på grundlag af oplysninger modtaget fra enhver kilde. Kommissionen kan til brug herfor indhente oplysninger om virknin-

gen af det pågældende tredjelandets foranstaltninger. Opfordrer Kommissionen offentlig til, at der fremsendes oplysninger herom, skal Kommissionen informere det pågældende tredjeland, om at dets foranstaltninger undersøges.

Med forslaget gives Kommissionen på EU's vegne mulighed for at samarbejde med tredjelandet om at undersøge mulighederne for at opnå ophør af den økonomiske tvang f.eks. ved direkte forhandlinger, forelæggelse af sagen til en international domstol, eller anden form for mægling. Derudover kan Kommissionen søge at få den økonomiske tvang ophørt ved at rejse spørgsmålet i et relevant internationalt forum, samt indgå i dialog med andre lande, der er berørt af samme eller lignende tvangsforanstaltninger.

Andet trin udløses, såfremt dialogen med tredjelandet ikke fører til ophør af tredjelandets foranstaltninger, og Kommissionen vurderer, at handling er nødvendig for at beskytte EU's og dens medlemsstaters interesser og rettigheder i det pågældende tilfælde. I disse tilfælde kan Kommissionen, hvis det er i EU's samlede interesse, gennem vedtagelse af en gennemførelsesretsakt indføre passende modforanstaltninger over for tredjelandet. EU's modforanstaltninger skal være proportionelle i forhold til tvangsforanstaltningens omfang og skadevirkning. Kommissionen udvælger mulige modforanstaltninger og præsenterer disse for tredjelandet med henblik på at få tredjelande til at trække sine tvangshandlinger tilbage inden for en bestemt periode. Hvis tredjelandet ikke reagerer inden for denne periode, fremsætter Kommissionen et forslag til modforanstaltninger.

I behørig begrundet særligt hastende tilfælde, med henblik på at undgå uoprettelig skade for EU og medlemsstaterne som følge af økonomisk tvang fra et tredjeland, kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks, dvs. uden forudgående konsultation af medlemsstaterne og som pålægger tredjelandet EU's modforanstaltninger i op til tre måneder.

I gennemførelsesretsakten fastlægger Kommissionen en passende EU-reaktion blandt de mulige foranstaltninger, der er fastsat i forslagets bilag I. Disse foranstaltninger inkluderer bl.a. indførelse af toldmæssige foranstaltninger, import og/eller eksport restriktioner, suspension af forpligtelser inden for udbud for offentlige indkøb, eksportkontrolordningen, handel med tjenesteydelser, direkte udenlandske investeringer, intellektuelle ejendomsrettigheder, finansielle tjenesteydelser, kemikalielovgivningen, sundheds- og plantesundhedslovgivning (SPS), og EU-finansierede forskningsprogrammer.

Såfremt Kommissionen indfører modforanstaltninger, skal Kommissionen forblive åben over for dialog med tredjelandet.

Ændring, suspension og ophævelse af EU-modforanstaltninger

Kommissionen overvåger løbende de økonomiske tvangsforanstaltninger, der anvendes af et tredjeland, og som har udløst EU-modforanstaltningerne, effektiviteten af de vedtagne EU-modforanstaltninger og deres indvirkning på EU's interesser, og holder Europa-Parlamentet og Rådet underrettet herom.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen bringer EU-modforanstaltningerne til ophør under enhver af følgende omstændigheder:

- a) Hvis den økonomiske tvang er ophørt.
- b) Hvis der på anden måde er fundet en gensidigt acceptabel løsning.
- c) Når en bindende afgørelse i en international tredjepartsafgørelse i en tvist mellem det pågældende tredjeland og Unionen eller en medlemsstat kræver tilbagetrækning af EU-modforanstaltningen.
- d) Hvis det er hensigtsmæssigt i lyset af Unionens interesser.

Kommissionens beføjelser

Det foreslås, at Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser efter undersøgelsesprocedure. Dette betyder, at Kommissionen fremsætter forslag om indførelse, ophævelse eller suspension af modforanstaltninger til en udvalg bestående af eksperter fra medlemsstaterne og at forslag vedtages medmindre, der er kvalificeret flertal imod i komitéen. Forslaget lægger op til nedsættelse af en ny komité til at bistå Kommissionen i forbindelse med vedtagelse af gennemførelsesretsakter. Gennemførelsesretsakter med modforanstaltninger vil kunne vedtages over for juridiske eller fysiske personer.

Kommissionen tillægges derudover beføjelser til at vedtage delegerede retsakter med henblik på at ændre eller udvide listen over mulige EU modforanstaltninger i forslagets bilag 1 samt at ændre oprindelsesreglerne i pkt. 2-4 i bilag 2.

Evaluerings

Det foreslås, at Kommissionen evaluerer enhver modforanstaltning, der er blevet indført, seks måneder efter dens ophør under hensyntagen til input fra interessenter og andre relevante oplysninger.

Det foreslås endvidere, at Kommissionen senest tre år efter vedtagelsen af den første gennemførelsesretsakt eller seks år efter ikrafttræden, alt efter hvad der er først, skal gennemgå forordningen, dens gennemførelse og aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure medlovgiver. Europa-Parlamentets holdning til forslaget foreligger endnu

ikke. Det er på tidspunktet for oversendelse af grund- og nærhedsnotatet til Folketingets Europaudvalg ikke besluttet, hvilket af Europa-Parlamentets udvalg forslaget vil blive behandlet i.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet at nærhedsprincippet er overholdt. I vurderingen henviser Kommissionen bl.a. at handling fra EU's side i situationer, hvor EU og dets medlemsstater rammes af tredjelandes økonomiske tvangsforanstaltninger vil sikre en ensartet løsning på et problem, der bekymrer EU som helhed samtidig med, at EU's samlede økonomiske vægt betyder, at instrumentet vil udgøre en mere effektiv trussel.

I henhold til artikel 3, stk. 1, litra e), i TEUF har EU enekompetence på området for den fælles handelspolitik.

Tredjelandes økonomiske tvangsforanstaltninger og/eller EU's reaktion falder ind under den fælles handelspolitik. Dertil kommer at målet om at modvirke tredjelandes økonomiske tvang over for EU eller en medlemsstat nås med større effektivitet på EU-plan. Regeringen kan derfor tilslutte sig Kommissionens vurdering og anser nærhedsprincippet for overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget har ikke betydning for gældende danske ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. En vedtagelse af forslaget vil være direkte gældende i Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at forslaget kan medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomheder, der handler med tredjelande, Kommissionen indfører modforanstaltninger imod. Omfanget heraf vil afhænge af den valgte modforanstaltning og det skadesniveau, Kommissionen vurderer tredjelandets tvangsforanstaltning, har påført EU.

Administrative konsekvenser

Det vurderes, at forslaget medfører administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv. De administrative konsekvenser består i, at Kommissionen efter forslagets artikel 11 kan efterspørge information fra virksomheder om, hvordan et evt. påtænkt indgreb over for et tredjeland mod økonomisk påvirkning vil påvirke virksomheden.

Omfanget af konsekvenserne kan dog ikke kvantificeres på nuværende tidspunkt. Det skyldes, at forslaget endnu ikke forefindes i sin forventede endelige form, og det derfor ikke vides eksempelvis hvilke instrumenter, Kommissionen gives beføjelse til at anvende over for tredjelande.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Handelspolitisk Specialudvalg og i EU-specialudvalg konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 16. december 2021 med frist den 10. januar 2022. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Industri, Dansk Erhverv, Landbrug & Fødevarer, og Tænketanken Europa, der er opsummeret nedenfor.

Dansk Industri (DI) peger på, at man fra dansk side i forhandlingerne særligt bør lægge vægt på, at følgende elementer i udkastet ikke udvandes, men enten fastholdes eller styrkes:

- At Kommissionen skal søge at opnå forhandlede løsninger med tredjelande, inden EU's restriktive tiltag indføres.
- At EU's restriktive tiltag over for tredjelande og deres økonomiske operatører i givet fald alene skal svare til den økonomiske skadevirkning for EU og dets økonomiske operatører som følge af tredjelandes tvangsforanstaltninger over for EU – og ikke gå videre end det.

DI lægger vægt på, at dette nye handelsdefensive EU-instrument ikke formuleres og efterfølgende anvendes på en måde, der reelt vil føre til en forøgelse af EU's protektionistiske tiltag over for samhandel med og direkte investeringer fra tredjelande.

DI lægger desuden vægt på, at forordningen ikke indebærer økonomisk kompensation fra EU's side til økonomiske operatører i EU, der rammes af tvangsforanstaltninger fra tredjelande. Bl.a. fordi det i mange tilfælde vil være vanskeligt præcist at fastslå den økonomiske skadevirkning for den enkelte virksomhed i EU af tredjelandes tvangsforanstaltninger.

DI peger på følgende spørgsmål, der bør rejse over for Kommissionen i forhandlingerne:

- 1) I hvilket omfang EU's medlemsstater informeres og involveres, når Kommissionen indfører restriktive tiltag over for tredjelande i henhold til Kommissionens beføjelser i forordningsudkastet?
- 2) Om der kan indføres restriktive tiltag over for tredjelande ud over tiltag, der falder under den fælles erhvervs- og handelspolitik?
- 3) Hvad forordningens sammenhæng er med tredjelandes ekstraterritoriale elementer af sanktioner?
- 4) Hvad snitfladerne er til allerede eksisterende europæiske instrumenter, bl.a. EU's håndhævelsesforordning, "blocking statute" og autonome sanktioner over for tredjelande, samt EU's forpligtigelser i bilaterale handelsaftaler?

Dansk Erhverv (DE) støtter Kommissionens ambition om at beskytte EU, de enkelte medlemsstater og virksomheder mod vilkårlige tvangsforanstaltninger fra tredjelande. **DE** understreger dog, at dette ikke må bruges som en protektionistisk foranstaltning, og at det er afgørende, at EU forbliver åben for international handel og investeringer. Derfor er det afgørende, at de foreslåede tiltag kun bruges som en absolut sidste udvej, når alle andre muligheder er opbrugt.

DE mener, at et stærkt globalt handelsregime drevet af WTO er en stor fordel for europæiske virksomheder og for EU som helhed og understreger, at det foreslåede instrument skal være kompatibelt med nuværende WTO-lovgivning og at der skal udvikles klare retningslinjer for, hvilke eventuelle tvangsforanstaltninger fra tredjelande, der skal behandles i WTO-regi i stedet for gennem EU's kommende instrument.

Derudover understreger **DE**, at eventuelle overlap med eksisterende lovgivning, såsom EU's 'blocking statute', 'international procurement instrument' og 'government procurement agreement' bør undersøges og undgås.

DE mener endvidere, at de negative konsekvenser bør overvejes nøje ifm. et kommende instrument, og de tiltag dette vil lovliggøre. Heriblandt eventuelle sanktioner som disse kan medføre og konsekvenserne for det internationale samarbejde og multilateralisme generelt. Man finder formuleringerne omkring mulige tiltag, samt hvornår disse vil kunne træde i kraft, bekymrende, da disse lægger op til meget vide rammer for handling.

DE finder det afgørende, at der er klarhed omkring den potentielle anvendelse af instrumentet og hvilke tiltag, forskellige handlinger fra tredjelande udløser, da usikkerheden er skadelig for handelen og for danske virksomheder generelt.

DE opfordrer derfor til, at barren for hvornår sådanne instrumenter tages i brug, skal sættes højt, da det foretrækkes at uoverensstemmelser løses uden brug af sanktioner. Såfremt anti-tvangsforanstaltninger tages i brug skal det alene ske, når vitale interesser er på spil og tvangen fra tredjelande har signifikant indvirkning på EU eller dets medlemsstater.

Afslutningsvis fremhæver **DE**, at de grundlæggende principper for bedre regulering bør huskes, og at Kommissionen skal sikre, at instrumentet udelukkende retter sig mod de identificerede problemer med tvang fra tredjelande, og at det står i rimeligt forhold til formålet.

Landbrug & Fødevarer (L&F) støtter generelt EU's offensive handelspolitik, hvor der er fokus på åben, strategisk autonomi, da handel med tredjelande (ikke mindst for fødevareklyngen) er afgørende for at sikre vækst og beskæftigelse i Danmark og i Europa. Herunder at EU's handelspolitik skal bidrage til bredere formål, herunder sikring af bæredygtighed, klimahensyn, arbejdsrelaterede forhold osv., samt at Kommissionen skal kunne sikre effektiv implementering, håndhævelse og evt. sanktionering ift. indgåede handelsaftaler.

L&F mener dog, at handelspolitikken ikke skal gøres til genstand for EU's udenrigspolitik i et forsøg på at løse geopolitiske konflikter, da man herigenem risikerer at eskalere konflikter og ramme sektorer ud over den konkrete sektor i fokus, der ikke har relation til den givne konflikt.

Derudover bemærker L&F, at forordningen vil indebære en markant overflytning af beslutningskraft fra Rådet, hvor modforanstaltninger (counter-measures) p.t. kan blokeres af en enkelt medlemsstat, til Kommissionen, hvor det via den foreslåede komitéprocedure vil kræve flertal blandt medlemsstaterne at afvise Kommissionens modforanstaltninger.

Endvidere mener L&F, at forslaget ikke tydeligt definerer, hvornår der er tale om økonomisk tvang (coercion) fra et tredjelands side, og at dette udvider Kommissionens beføjelser yderligere, skaber uigennemsigtighed og øger risikoen for konflikteskalering. Tilsvarende finder man det uklart, hvilke konkrete modforanstaltninger, der kan rummes inden for forordningsudkastet.

L&F påpeger, at forslagets kompleksitet vil kunne medføre betydelige administrative omkostninger, og at der vil ligge et stort ressourceforbrug i at indsamle informationer, vurdere sager, iværksætte og vedligeholde modforanstaltninger mv., og dette vil ikke kunne garanteres at stå mål med gevinsten ved forslaget.

Samlet set vurderer L&F, at forslaget ikke vil være det rette til at løse udenrigspolitiske konflikter, og at det vil kunne gøre stor skade på eksporterende erhverv. Derimod mener man, at forslaget vil medføre en politisering af EU's kommercielle relationer og vil kunne udstille EU's forskellige tilgange til international handel. Derfor kan L&F ikke støtte forslaget.

Tænketanken Europa finder det grundlæggende afgørende, at forslaget er i overensstemmelse med EU's internationale handelsforpligtigelser i WTO, herunder at EU kun anvender handelsmæssige sanktioner som modsvar på dokumenterede handelsmæssige/økonomiske tiltag, der truer en medlemsstat eller hele EU til at følge eller afstå fra en bestemt politik. Hertil lægges der vægt på, at disse sanktioner skal være proportionale med tredjelandets foranstaltninger for økonomisk tvang, hvilket **Tænketanken Europa** ikke finder muligt såfremt, der alene er tale om en trussel, da det herigennem vil være vanskeligt at måle skaden på EU. Dette finder man ikke tilfredsstillende afspejlet i forordningsudkastet.

Tænketanken Europa vurderer, at det vil styrke EU's position, hvis der altid etableres et panel, inden en EU-sanktion indføres, der skal vurdere skadens omfang og en hertil proportional sanktion og bemærker, at sådanne paneler allerede anvendes i konflikter i EU's bilaterale handelsaftaler. Alternativt ville det kunne tillades, at EU indfører en midlertidig modsanktion frem til panelets afgørelse.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget behandles i rådsarbejdsgruppe for handelsspørgsmål.

Der er ikke umiddelbart kendskab til andre medlemsstaters holdning til forslaget, men medlemsstaterne forventes dog generelt at støtte formålet med forslaget. I de indledende drøftelser efterspørges der dog mere klarhed over, hvilke situationer vil udløse instrumentet, sammenhængen mellem instrumentet og eksisterende instrumenter samt overensstemmelse med international lov.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt, at EU skal have effektive værktøjer til at reagere på tredjelandes unfair handelsmæssige foranstaltninger, og anerkender, at der er behov et instrument til bedre at kunne håndtere situationer, hvor tredjelande forsøger at tvinge EU og medlemsstaterne til bestemte politiske valg.

Formålet med forslaget bør først og fremmest være at forebygge og afskrække tredjelande fra at indføre økonomisk tvang. Den økonomiske pression eller tvang fra et tredjeland bør om muligt bringes til ophør ved forhandling og dialog, og unødigt eskalation af konflikter undgås. Formålet skal være at understøtte en regelbaseret international handelsorden og dialog med ligesindede på verdensscenen. Det må derfor også sikres, at forslaget er i overensstemmelse med international lovgivning.

Modforanstaltninger bør derfor kun finde anvendelse, hvis et tredjeland *anvender* foranstaltninger, der påvirker handel eller investeringer med det formål at gribe ind i EU eller en medlemsstats suveræne valg. Alene truslen om at anvende denne type foranstaltninger bør ikke udløse instrumentet. Dette skal være med til at undgå, at instrumentet eskalerer konflikter præmaturlt eller unødigt, og skabe mere klarhed om instrumentets anvendelse.

Det anerkendes, at det foreslåede instrument sigter mod at dække situationer, som ikke i tilstrækkeligt omfang kan håndteres inden for rammerne af EU's eksisterende defensive handelsinstrumenter, men det er nødvendigt, at der skabes større klarhed om sammenhængen mellem det foreslåede instrument og eksisterende instrumenter i EU's værktøjskasse med henblik på at undgå overlap. Det vil i den forbindelse også være vigtigt at afdække betydningen af de beføjelser, som med forslaget tillægges Kommissionen både fsva. gennemførelses- og delegerede retsakter.

Regeringen noterer også, at Kommissionen i forslaget gives mulighed for at træffe EU-modforanstaltninger over for fysiske eller juridiske personer, som er forbundet med regeringen i det pågældende tredjeland eller involveret i den økonomiske tvang. I den henseende bør forholdet til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) afklares nærmere, herunder hvorledes det foreslåede instrument komplementerer eksisterende instrumenter.

For at undgå at indførte EU-modforanstaltninger anvendes unødvendigt eller disproportionalt, er det vigtigt, at Kommissionen fjerner indførte modforanstaltninger hurtigst muligt efter et tredjelands økonomiske tvang ophører. Dette vil også være med til at skabe et incitament for tredjelandet til at ophøre den økonomiske tvang.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.